

goslavenska akademija bi ne bila mogla lepše praznovati Strossmayerjevega jubileja nego s to knjigo. Strossmayer je s svojo cerkvijo res pokazal, kako je umetniško izobražen mož; saj je znano, da se je delalo vse po njegovih predpisih in po njegovi volji. Če se pelješ po prašni cesti v Djakovo, pozdravlja te že od daleč nad vse mesto vzvišena cerkev. Ko pa stojiš na trgu pred njo, se vprašaš, kako je prišla ta monumentalna stavba v to samo na sebi neznatno slavonsko mesto. Takšna cerkev bi lahko stala tudi v Rimu ali na Dunaju ali kje v kakem drugem velikem mestu! Če pa stopiš v cerkev, te njena notranjščina naravnost očara. Katedrala je zgrajena v romanskem slogu in ima dva zvonika, tri ladje in mogočno kupolo. Pod cerkvijo je velika kriptna, kjer si je vladika že dal napraviti svojo — grobnico. A.

Ramleh. Die eleusinische Riviera bei Aleksandrien in Aegypten . . . Ein Führer und ärztlicher Ratgeber von Dr. med. Carl Pečnik, prakt. Arzt in Aleksandrien (Aegypten). Leipzig. Wörl's Reisebücher-Verlag. 1900. 88 str. To popotno knjigo je spisal naš rojak, gosp. dr. Pečnik, ki živi že več let kot praktični zdravnik v Egiptu in ki je tudi že v slovenskem jeziku mnogo pisal (Slovensko slovnico za Nemce itd.). Avtor nam jako zanimivo opisuje razna prezimovišča ob Sredozemskem morju in pride do zaključka, da je Ramleh najprimernejši, najlepši in najzdravejši kraj za prezimovanje. Kakor je v takih popotnih knjigah običajno, opisuje nam pisatelj svoj dražestni Ramleh (kar pomenja v arabščini pesek) v vseh tistih ozirih, ki zanimajo turista. Turisti potrebujejo, kakor je znano, praktičnih vodnikov po tujih krajih, in takšna praktična knjiga je tudi »Ramleh« našega rojaka, ki kraj dobro pozna. Razumeje se samo ob sebi, da nam dr. Pečnik na kratko opisuje tudi klasično in in bajeslovno deželo Faraonov in tamošnji narod, glavno mesto Kairo, okolico Ramlcha, najbližje postaje; podaje nam zanimivih podatkov o izkopinah, o nekaterih ostankih starih časov; najobširneje pa govori seveda o klimatičnih razmerah, o gostilnah in hotelih, ki so v tujih krajih za turista najvažnejšega pomena itd. Skratka: Če čitaš spise o modernem Egiptu, miče te, da bi se popeljal čez veliko vodo tja doli na jug . . .

Sen. prof. Anton Javornik, A. A. 17. maj 1907, 49.

Slovenska nižja gimnazija v Ljubljani se je to jesen začela razširjati v višjo — toda, čujte, kako! Učni jezik v novem petem razredu je nemški! To govori cele foliante! V vseh petdesetih letih svoje borbe za ravnopravnost svoje narodnosti in svojega jezika si torej nismo mogli in si nismo znali priboriti ni ene višje gimnazije! Slovenski naš jezik torej po mnenju naših mogočnikov ni sposoben in ne vreden, da bi bil učni jezik v višjih razredih kake srednje šole. In niti na Kranjskem, niti v Ljubljani niso mogli in niso znali naši politični voditelji izposlovati slovenske višje gimnazije!

Ali se bomo čudili, če Slovenci po južnem Štajerskem, Koroškem in Primorskem, koder so izročeni na milost in nemilost Nemcem in Lahom, nimajo pokazati večjih uspehov?